

Već nekoliko dana internetom kruži APEL ZA SPAS HRAMA KULTURE NA TRGU REPUBLIKE HRVATSKE. Dobili su ga mnogi ugledni umjetnici, profesori i kulturni djelatnici, te ga odbili potpisati zgroženi njegovim sadržajem i načinom na koji se napada Uprava kazališta. Čini se prema zadnjim našim saznanjima da ni svi potpisnici ne znaju što su sve potpisali.

U demokratskim društvima postoje načini na koje se utvrđuje vodi li uprava kazališta ispravnu programsku i financijsku politiku. Programsku procjenjuju kritičari, kulturna javnost i publika kupnjom ulaznica. Mnogi još parametri govore o programskom profilu kazališta, od međunarodnih koprodukcija, gostovanja na festivalima, prisutnosti u domaćim i međunarodnim medijima, te osobito ugleda koji nose umjetnici koji stvaraju u kazalištu. Financijski izvještaji se podnose osnivačima: Ministarstvu kulture RH i Gradu Zagrebu. O ugledu koji Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu ima u zemlji i inozemstvu govore nagrade, broj prodanih ulaznica i financijski izvještaji. Za potpisnike su oni očito nevažni.

Potpisnici Apela u zadnjih šest godina rijetko, a većina nijednom, nisu posjetili kazalište niti vidjeli neku od predstava. Time je nevjerojatnije da tako agresivno reagiraju na program i način vođenja kuće. Još je drskija manipulacija postocima zaposlenika koji (ne) podržavaju upravu. Ankete na koje se pozivaju nisu vođene javno, nemaju potpisnike. Zanimljivo je da se o stanju u kazalištu nisu pitali umjetnici kao što su, nabrojimo samo neke, Alma Prica, Nina Viočić, Milan Pleština, Goran Grgić, Ksenija Marinković, Lana Kos, Iva Vitić Gameiro, Edina Plićanić, Takuya Sumimoto, Guherme Gameiro i mnogi drugi koji neumorno rade, vježbaju, sudjeluju na probama, pripremaju nove predstave i izvode one s tekućeg repertoara.

Stoga su frapantne klevete navedene u apelu, koje su vrlo lako provjerljive. Potpisnici apela njeguju i osobnu netrpeljivost prema upravi, kao primjerice gospodin Slobodan Šnajder, iza kojeg je svojevremeno intendantica preuzela vođenje ZKM-a ostavljenog u milijunskim gubicima. Ni profesor emeritus Vjeran Zuppa nije viđen u našem kazalištu, a s uvjerenjem potpisuje podatke o darovanim ulaznicama i opernom repertoaru. Gospodin Dinko Bogdanić bivši je ravnatelj Baleta koji se očito ne može nositi s uspjesima koje je ostvarila nova generacija baletnih umjetnika. Među potpisnicima su oni koji nisu u ova dva mandata surađivali s HNK-om, pa možemo ozbiljno razmišljati o povrijeđenoj taštini.

Kao što je poznato, Hrvatsko narodno kazalište je u šest proteklih godina u Operi izvelo neke od najznačajnijih premijera u novijoj povijesti hrvatskog glazbenog kazališta kao što su „Ukleti Holandez“, „Turandot“, „Trubadur“, „Čarobna frula“, „Madame Butterfly“, „Žena s jezera“, dok su zahvaljujući maestru Nikši Barezi postavljane hrvatske opere „Ekvinocij“ i „Adel i Mara“

koje desetljećima nisu bile izvođene na pozornici zagrebačkog HNK. U projektu „Opera Vision“ trideset vodećih europskih opernih kuća zagrebačka Opera predstavila je opere „N.Š. Zrinjski“ i „Ero s onoga svijeta“ koje su preko live streaminga vidjele stotine tisuća posjetitelja diljem svijeta. Opera je u 2019. godini s iznimnim uspjehom gostovala na festivalu Maifestpiele Wiesbadenu, a 2020. po prvi put je u povijesti izvela Gotovčevu operu „Ero s onoga svijeta“ u Budimpešti.

Samo u prošloj godini u Operi je prosjek posjećenosti bio 91%, u Baletu 91%, a u Drami 92% što je daleko najbolje u usporedbi s ostalim hrvatskim kazalištima, a nevjerojatno i za europski prosjek. Notorna je laž da se kazalište puni dijeljenjem karata budući da su ti podaci provjerljivi u blagajničkim izvještajima. Upravo je to bio problem ranijih uprava što je i zabilježeno u revizijskom nalazu.

Potpisnici ne razumiju organizaciju i upravljačku strukturu HNK, jer Operu vodi ravnatelj Opere točnije u prvom mandatu maestro Nikša Bareza, a danas maestro Marcello Mottadelli.

U dijelu o Baletu Apel sadrži nečije vrijednosne sudove koji se ne temelje na konkretnom podacima. Zagrebački balet veliku pažnju posvećuje klasičnom repertoaru iz bijelog baleta kao što je „Bajadera“, „Romeo i Julija“, „Labuđe jezero“, „Orašar“ i buduća premijera „Giselle“, ali njeguje i neoklasični plesni izričaj poput „Gospode Glembajevih“ i „Smrti u Veneciji“ ili „Petra Pana“ slavnog djela Brune Bjelinskog. Gostovanja u St. Peterburgu, Budimpešti, Rimu, Lisabonu, Brnu svjedoče o tome koliko je zagrebački balet priznat u Europi i svijetu.

Razumljivo je da u složenim kazališnim kućama koje pod jednim krovom imaju tri raznorodna ansambla, tehniku i administraciju, odnosno velik broj zaposlenika, uvijek postoje nezadovoljstva, jer je veoma teško uskladiti djelovanje svih jedinica i stvarati vrhunska umjetnička djela. Problemi se rješavaju dijalogom, a u današnje vrijeme on se nameće kao jedini izlaz.

Da podsjetimo javnost, pojedinci iz ove skupine protestirali su odmah čim je Dubravka Vrgoč imenovana intendanticom. Na čelo tih nezadovoljnika stao je gospodin Zlatko Hasanbegović koji je u više pokušaja bezuspješno htio rušiti upravu HNK. Jasno je da iza njihovih akcija nije briga za kazalište i hrvatsku kulturu, već strastvena mržnja prema Upravi. Stoga se nameće da svrha Apela nije spas HNK, nego unošenja nemira među umjetnike u vremenu pandemije i potresa, te stvaranje nepovjerenja među publikom.

Uprava HNK u Zagrebu